

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

_____ доц. Гусєв С.О.
«_____» _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП.01.11.ФОТОЖУРНАЛІСТИКА

підготовки **бакалавра**

галузі знань **06 Журналістика**

спеціальності **061 Журналістика**

спеціалізації **Реклама та зв'язки з громадськістю**

освітня програма: **Журналістика.**

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Робоча програма навчальної дисципліни «**Фотожурналістика**» для студентів спеціальності 061 *Журналістика. спеціалізації «Реклама та зв'язки з громадськістю»*

Мова навчання українська

«___» _____ 2020 року – 14 с.

Розробники: **Слотюк Петро Володимирович**, *кандидат історичних наук, доцент кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю*

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

Протокол від «___» _____ 2020 року №

Завідувач кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

_____ (доц. Лешко У. О.)

«___» _____ 2020 року

Робоча програма розглянута і схвалена навчально-методичною комісією факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Протокол від «__» _____ 2020 року №__

Голова НМК _____ (доц. Кухар Н. І.)

«__» _____ 2020 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітня програма ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 06 Журналістика	Обов'язкова	
Загальна кількість годин: денна форма – 90 заочна форма – 90	Спеціальність 061 Журналістика	Рік підготовки:	
		4-й	4-й
	Спеціалізація: Реклама та зв'язки з громадськістю	Семестр	
		7-й	7-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,4 самостійної роботи студента – 3	Освітня програма: Журналістика	18 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лабораторні	
		10 год	–
		Самостійна робота	
		42 год.	78 год
		Вид контролю:	
		залік	залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 53% : 47%

для заочної форми навчання – 13% : 87%

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета навчальної дисципліни – надати студентам теоретичні знання з основ фотожурналістики; також сформувати навички практичного застосування фотографії у друкованих та електронних ЗМІ .

2.2. Завдання дисципліни • ознайомити студентів з основними принципами діяльності сучасного фотожурналіста;

- сформувати у студентів уміння застосовувати набуті знання на практиці.
- сформувати вміння творчого пошуку резервів удосконалення у практичній діяльності фотожурналіста;
- сформувати розуміння теоретичних і практичних основ, а також тенденцій розвитку сучасної фотографії;

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства як вільного і демократичного та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- здатність до адаптації та дій в новій ситуації;
- здатність працювати в команді;
- здатність планувати та управляти часом;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

2.3.2. Фахові компетентності:

- здатність до соціальної взаємодії, співробітництва й розв'язання конфліктів;
- здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання фотографії у професійній діяльності;

- здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки;
- здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ;
- здатність використовувати систему електронного документообігу;
- здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів у фотожурналістиці;
- здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності;
- здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати;
- здатність впроваджувати інноваційні технології;
- здатність до дослідницької та пошукової діяльності у фотожурналістиці;

Мати базові уявлення про фотожурналістику як особливу сферу професійної діяльності.

Володіти основними поняттями фотографії.

Знати основні правила поводження з фототехнікою.

Вміти користуватися фотоапаратом і принципами його роботи.

Володіти професійною і державною мовами.

2.4. Програмні результати навчання

- здатність використовувати знання, вміння та навички для теоретичного та практичного освоєння проблем і перспектив менеджменту та планувати, організовувати, реалізовувати, презентувати відповідні наукові дослідження;
- ґрунтовні знання історичних засад розвитку теорії і практики фотожурналістики, фундаментальних постулатів її парадигм, новітніх і прогресивних тенденцій розвитку;

- ґрунтовні знання класичного та сучасного наукового інструментарію дослідження соціальних явищ та процесів з допомогою фотографії у різних сферах публічної діяльності;
- здатність виявляти та розуміти причинно-наслідкові зв'язки між економічними, соціальними і політичними явищами та процесами у сфері професійної діяльності;
- застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою;

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Загальні відомості про фотографію. Фотографування людей театральнo-концертних дійств та архітектури.

Тема 1. Фотографія у сучасному світі.

Інформаційний обсяг теми

Історія фотографії. Тенденції розвитку сучасної фотографії. Теорії та існуючі жанри фотографії. Фотографія, література і живопис. Мобільна фотографія. Місце і значення фотографії у системі масової комунікації.

Тема 2. Сюжет і композиція.

Інформаційний обсяг теми

Золотий перетин у фотографії. Управління поглядом спостерігача. Перспективи та їх вплив. Колір як засіб вираження стилю. Правильна оцінка світла. Правила композиції. Мета композиції. Ракурс і точка зйомки. Образотворчі закони фотографії.

Тема 3. Фотографування людей. Портрет.

Інформаційний обсяг теми

Груповий та індивідуальний портрет. Перспективи при груповому фотографуванні. Репортажна фотографія. Використання спалаху при репортажній і портретній зйомці. Студія чи природа. Композиція знімку при відкритому небі. Просте налаштування світла для знімання оголеної натури.

Рекомендації щодо вибору об'єктиву. Фотографія як джерело соціальної інформації.

Тема 4. Фотографування театральних дійств і концертів.

Інформаційний обсяг теми

Планування фотосесії. Фотографування в темному приміщенні. Карти пам'яті, акумулятори і штатив. Живі репортажі зі святкування. Навісний спалах. Параметри зйомки. Фотографування рок- і поп-концертів. Рекомендації з вибору об'єктиву.

Тема 5. Фотографування архітектурних об'єктів і природи.

Інформаційний обсяг теми

Креативне використання фокусних відстаней. Ширококутовий об'єктив для великої глибини різкості. Нормальна фокусна відстань для документальної зйомки. Телеоб'єктив та ефект віддаленості. Стабілізатор зображення і точковий замір. Довгі і короткі фокусні відстані. Оптимальна зйомочна позиція камери. Рекомендації з вибору об'єктиву. Дослідження фотожурналістики.

РОЗДІЛ 2. Макро і документальна зйомка. Натюрморт. Фотографія як засіб відображення дійсності.

Тема 6. Макрозйомка і зйомка крупним планом.

Інформаційний обсяг теми

Макрознімки і фотографії зняті крупним планом. Глибина різкості. Ручне налаштування камери. Правильне освітлення об'єктів. Робота з тінями. Композиція і вибір моменту зйомки. Фотографування тварин. Фокусування. Статичні і рухливі об'єкти. Рекомендації з вибору об'єктиву.

Тема 7. Документальна зйомка.

Інформаційний обсяг теми

Компактна камера із зум-об'єктивом. Композиція знімка з допомогою фокусної відстані. Знаходження типових об'єктів для знімання під час подорожі. Знаходження незвичайних споруд. Документальні фотографії під час подорожі. Репортажне і постановочне фото. Налаштування камери для

зйомки спортивних заходів. Спортивні фотографії при поганій погоді. Фотографування води і вогню. Композиція знімку при нестачі часу. Рекомендації з вибору об'єктиву. Феноменологія соціального у фотографії.

Тема 8. Натюрморт і предметна фотографія. Фотографування вночі.

Інформаційний обсяг теми

Робота з відображеннями. Основне обладнання для фотографування натюрморту. Світло. Вирішальні параметри зйомки. Композиція в напівтемряві. Висвітлення переднього плану спалахом. Рекомендації з вибору об'єктиву.

Тема 9. Фотографія як засіб відображення дійсності.

Інформаційний обсяг теми

Класифікація жанрів у різних дослідників. Функції фотографії у сучасному газетному виданні. Соціокультурні аспекти вивчення рекламної фотографії. Фотографія як об'єкт наукового дослідження.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього го	у тому числі					усього го					
		лк	пз	лз	інд	с.р.		лк	пз	лз	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Загальні відомості про фотографію. Фотографування людей, театральних дійств та архітектури.												
Тема 1. Фотографія у сучасному світі.	6	2	2	–	–	2	12	2	-	–	–	10
Тема 2. Сюжет і композиція.	8	2	2	–	–	4	20	2	2	–	–	16
Тема 3. Фотографування людей. Портрет.	14	2	2	2	–	8	14	-	2	–	–	12
Тема 4. Фотографування театральних дійств і концертів.	8	2	2	–	–	4	4	-	–	–	–	4
Тема 5. Фотографування архітектурних об'єктів і природи.	10	2	2	2	–	4	4	–	–	–	–	4
Разом за розділом 1	46	10	10	4	–	22	54	4	4	–	–	46
Розділ 2. Макро і документальна зйомка. Натюрморт. Фотографія як засіб відображення дійсності.												

Тема 6.Макрозйомка і зйомка крупним планом.	12	2	2	2	–	6	6	2	–	-	–	4
Тема 7.Документальна зйомка.	16	2	4	2	–	8	10	–	2	–	–	8
Тема 8. Натюрморт і предметна фотографія. Фотографування вночі.	10	2	2	2	–	4	10	–	–	–	–	10
Тема 9. Фотографія як засіб відображення дійсності.	6	2	2	–	–	2	10	-	-	-	-	10
Разом за розділом 2	44	8	10	6	–	20	36	2	2	–	–	32
Усього годин	90	18	20	10	–	42	90	6	6	–	-	78

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Тема1.Сприйняття зображення і закони композиції у фотографії.	2	2
2.	Тема 2. Світло та освітлення.	2	–
3.	Тема 3.Пози і жести у фотографії.	2	–
4.	Тема 4.Художня чорно-біла фотографія.	2	-
5.	Тема 5.Фотографія в стилі ретро.	2	–
6.	Тема 6. Фотографуємо осінь.	2	–
7.	Тема 7.Фотографуємо зиму.	2	–
8.	Тема 8.Портрет.	2	–
9.	Тема 9. Натюрморт.	2	2
10	Тема 10.Репортажне фото.	2	2
		20	6

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Фотокамера	2	

2.	Об'єктив	2	
3.	Експозиція	2	
4.	Основні правила поводження з фототехнікою.	2	
5.	Спалах	2	
		10	

7. Теми індивідуальних занять

Навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Тема 1. Фізіологія сприйняття зображення	2	4
2.	Тема 2. Закони композиції у фотографії	2	6
3.	Тема 3. Поза і композиція	2	6
4.	Тема 4. Зйомки моделей	2	4
5.	Тема 5. Фотографування живої природи	2	6
6.	Тема 6. Інтер'єрна зйомка	2	6
7.	Тема 7. Колір в композиції	2	6
8.	Тема 8. Методи фотозйомки	2	6
9.	Тема 9. Властивості статичних, динамічних і невірноважених форм	2	4
10.	Тема 10. Властивості вертикальних і горизонтальних ліній	2	4
11.	Тема 11. Перспектива	2	6
12.	Тема 12. Точка зйомки і ракурс	2	4
13.	Тема 13. Панорамне сприйняття оточуючого світу	2	6
14.	Тема 14. Методи визначення експозиції в різних ситуаціях	2	4
15.	Тема 15. Правила роботи і техніка безпеки при роботі зі спалахом	2	6
16.	Тема 16. Жанри у фотографії	2	6
17.	Тема 17. Історія виникнення фотографії	2	—
18.	Тема 18. Фотографія на продаж	2	—
19.	Тема 19. Фотографія, література і живопис	4	—
20.	Тема 20. «Мобільна» фотографія	2	4
Усього годин		42	78

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання навчальним планом непередбачені

10. Методи та технології навчання

Основні форми і методи навчання: словесний виклад лекційної теми зі створенням для студентів проблемних ситуацій, перевірка знань на семінарському занятті, усне опитування на практичному занятті у формі колоквиуму (співбесіди), поточне і підсумкове тестування (передусім для перевірки знання лекційного матеріалу і виконання завдання на самостійну роботу), реферативні виступи та їх письмове оформлення; письмові поточні та підсумкові завдання.

11. Критерії та методи оцінювання

Перевірка знань і присвоєння балів відбувається на практичному занятті.

Засоби діагностики успішності навчання:

- поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей під час практичних занять, написання контрольних робіт та поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля);
 - контроль за самостійною роботою (виконання завдань до практичних занять, захист рефератів за обраною темою, презентація наукових досліджень тощо);
 - підготовка навчально–дослідних завдань (ІНДЗ) на запропоновану тему.
- залік

Усі форми контролю включено до 100–бальної шкали оцінювання.

При оцінюванні знань студентів з дисципліни «Фотжурналістика» викладач керується такими критеріями:

А 90-100 балів (відмінно)	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та
--	--

	додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
В 80-89 балів (дуже добре)	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
С 75-79 балів (добре)	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
D 60-79 балів (задовільно)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи
FX 35-49 балів (незадовільно)	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

F 0-34 балів (неприйнятно)	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.
--	---

12. Розподіл балів, які отримають студенти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																				
Розділ 1. Загальні відомості про фотографію. Фотографування людей, театральних дійств та архітектури.																				
T1		T2		T3		T4		T5		T6		T7		T8		T9		T10		Контрольна робота
Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	
2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																	Контрольна робота	Залік	Загальна к-сть балів	
Розділ 2.Макро і документальна зйомка. Натюрморт. Фотографія як засіб відображення дійсності.																				
T1		T2		T3		T4		T5		T6		T7		T8		T9				
Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	Ауд	Ср	12	20	100
2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1			

13. Методичне забезпечення

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни; підручники і посібники; довідники; тести, аудіо-, відеозаписи, комп'ютерні презентації.

14. Рекомендована література

Основна

1. Библер В. С. Мышление как творчество / В.С. Библер. – Рига, 1985.
2. Ворон Н. Жанры фотожурналистики: Учеб. Пособие – М.,2012.- 145с.

3. Мак-Клелланд Д. Photoshop 7. Библия пользователя. - М., 2003. - 928с.
4. Чибисов К. Общая фотография. – М., 1984.
5. Хаас К. Фотошкола. Композиция снимка и техника цифровой съемки. - СПб, 2011. - 288с.

Додаткова

- Шевченко В. Оформлення сучасного газетного видання. - К., 2003. - 344с.
- Бергер А. Видеть – значит верить. Введение в зрительную коммуникацию. Пер. с англ. – М., 2005. – 288с.

15. Інформаційні ресурси

1. Фотографія – це мистецтво однієї миті, тому воно завжди актуальне
<https://chernozem.info/journal/fotografiya-ce-mistectvo/>
2. Жанровая фотография (жанр жанровой фотографии в фотоискусстве)
<https://www.fotoprizer.ru/articles/ganry-fotografii/zhanrovaya-fotografiya-zhanr-zhanrovoy-fotografii-v-fotoiskusstve/118/?q=1335>
3. Фотоконкурс "Фотографии с перспективой удаления"
<https://www.fotoprizer.ru/konkurs/naminatsii/fotografii-s-perspektivoy-udal/?q=2615>
4. Фотография жанровая и репортажная.
https://www.takefoto.ru/articles/teoriya_fotografii/1603_fotografiya_janrovaya_i_reportajnaya